

Joxe Perez Otegi

*Hondarribia,
Gipuzkoa
(1932)*

Aurkibidea

Biografia

Mixerebe baserrian jaioa, hiru senidetik bi atera ziren aurrera. Ama bertakoa zen eta aita Alkizenekoa. Gerra etorri zenean, aitona-amonekin joan zen bizitzera. Hainbat lanetan ibili zen: zerrailak jartzen, mekaniko, baserriko lanetan... 26 urterekin Kosta auzora joan zen bizitzera.

Zintak

HON-063

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2011-10-08
- **Iraupena:** 87 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Idoia

HON-064

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2011-10-08
- **Iraupena:** 37 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Baserriko bizimodua

- **Erref:** HON-063/002
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:00:29. **Bukatu:** 00:02:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Mixerebe baserrian jaioa. Non dagoen azaltzen du. Bizimodua nondik ateratzen zuten. Ganadua zuten eta esnea partitzen zuten. Kontrabandoa.

2. Aitona-amonekin bizi zen baserrian

- **Erref:** HON-063/005
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:03:17. **Bukatu:** 00:05:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Bi senide ziren. Ama bertakoa zen (Mixerebe), eta aita Alkizenekoa. Baserri hura non zegoen; osaba bizi zen han. Aita Kostan bizi zen. Aitona-amonekin eta osaba-izebekin bizi ziren baserrian.</p>

3. Gerra hasiera eta gerra ostea

- **Erref:** HON-063/006
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:05:16. **Bukatu:** 00:07:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Gerra nola hasi zen. Hegazkinak Nafarroa aldetik etortzen ziren. Baserrian dirurik ez zen, baina goserik ere ez. Ogia, harria baino gogorragoa. Nahiago zuen taloa, esnearekin.</p>

4. Errotara ezkutuan, Nafarroara

- **Erref:** HON-063/007
- **Iraupena:** 0:03:18. **Hasi:** 00:07:32. **Bukatu:** 00:10:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Errotara Nafarroara joaten zen aita, menditik. Artzuko errotara joan zen behin hamar urterekin; Joakin harginak bidean lagundu nahi zion. Goiko errota.

5. Artzukoekin harreman ona

- **Erref:** HON-063/009
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:10:57. **Bukatu:** 00:12:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Artzuko Joxe Mari Berrotaranekin eta Justizkoekin ondo konpontzen ziren. Idiak zituzten. Gosaltzera gonbidatu zuen behin Joxe Marik, errotara joan zenean.

6. Oilaskoak zituzten I

- **Erref:** HON-063/012
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:14:40. **Bukatu:** 00:16:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Goserik ez zuten pasatu baserrian. Oiloak zituzten etxean. Lokak. Txitak. Oilaskoa, igandetan.

7. Oilaskoak zituzten II

- **Erref:** HON-063/014
- **Iraupena:** 0:03:19. **Hasi:** 00:16:21. **Bukatu:** 00:19:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Oilaskoak nola lokatu. Dozena erdirekin ehun bat txita ateratzen ziren. Harakin batek ganadu gibela gordetzen zion aitonari; ilarra ematen zioten trukean. Dirua ere erabiltzen zuten. Bi txerri hiltzen zituzten.

8. Hondarribiko baserri handienak

- **Erref:** HON-063/016
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:21:18. **Bukatu:** 00:22:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Nikaxio, Oilurtakoa. Baserri famatua zen ganadu kontuan. Beste baserri batzuk aipatzen ditu. Lehiaketetan parte hartzen zuten. Esnea partitzen nola ibiltzen ziren azaltzen du.

9. Esnea partitzen; Irunera zihoan tranbia

- **Erref:** HON-063/018
- **Iraupena:** 0:04:48. **Hasi:** 00:22:42. **Bukatu:** 00:27:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Esnea nola partitzen azaltzen du, kantinekin. Beste batzuk Irungo plazara joaten ziren saltzera, tranbian. "Zizeruak". Tranbiari hondarra botatzen, ez patinatzeko. Txinpartak. Tranbia ezin frenatu ibili zenekoa.

10. Irunera zihoan tranbia II

- **Erref:** HON-063/019
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:27:30. **Bukatu:** 00:30:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Tranbiak hanka moztu zion bati. Beraiek martxan igotzen ziren. Hondarribian ze tokitan saltzen zuten berdura. Tranbian joaten ziren arrain saltzaileak ere. Ehundik gora saski eramaten zituen, bagoietan. Irunera tranbian joaten zen, lanera.

11. Soldadore lanetan, Irunen

- **Erref:** HON-063/020
- **Iraupena:** 0:05:30. **Hasi:** 00:30:35. **Bukatu:** 00:36:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak

Laburpena:

Soldadore ibili zen. Bizikleta piezak egiten zituzten. Pedro Tximista berarekin zebilen lanean. Tranpa egiten zieten lankide batzuek.

12. Soldadutza Irunen I

- **Erref:** HON-063/021
- **Iraupena:** 0:04:50. **Hasi:** 00:36:05. **Bukatu:** 00:40:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadu joan zen 19 urterekin, boluntario. Teniente bat ezagutzen zuten. Instrukzioa egin zuen Irungo kanposantu inguruan. Fusilak ondo zaindu behar zituzten. Mosketoia galdu zuenik bazen. Bere lagunak egin zuen eskapada. La Palmera lantegia.

13. Soldadutza Irunen II

- **Erref:** HON-063/022
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:40:55. **Bukatu:** 00:44:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Egunero etxera joaten ziren. Ibañez tenientearen laguntzailea zen bera. Atea itxi, eta Juanito Mendizabal laguna eta biak tabernara joaten ziren. Komandanteak zer esan zien.

14. Soldadutza Irunen III

- **Erref:** HON-063/023
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 00:44:23. **Bukatu:** 00:48:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Nafarroara joateko salbokonduktoa eta muga pasatzeko baimen berezia. Bere adineko neska bat laguntza eske joan zitzaion, eta salbokonduktoa egin zion.

15. Soldadutza Irunen IV

- **Erref:** HON-063/024
- **Iraupena:** 0:03:34. **Hasi:** 00:48:05. **Bukatu:** 00:51:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Nazioarteko zubian ere egoten zen. Posible zuen bestaldera pasatu, baina ez zen joaten. Kontrabandoa.

16. Batelean, kontrabandoa

- **Erref:** HON-063/025
- **Iraupena:** 0:04:41. **Hasi:** 00:51:39. **Bukatu:** 00:56:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Batelean tranpa zuen eginda aitak, ogia eramateko. Tenientearen emazteak esan ziona. Kafea, ogia eta angulak. Faisan uhartetik gertu zegoen okindegia. "Falua" deitzen zioten bat argi ibiltzen zen, kontrabandoan zebiltzanei dirua ateratzeko.

17. Arroketako kontrabandistak

- **Erref:** HON-063/027
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:56:28. **Bukatu:** 00:58:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Arroketan ibiltzen ziren kontrabandistak. Automobilen piezak. Hil ere egin ziren batzuk. Arroketan ito zen mutila.

18. Lapak, gordinik eta saltsan

- **Erref:** HON-063/028
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:58:43. **Bukatu:** 01:01:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak » Harraldeko arrantza

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Lapetara joaten zen arrocketara. Beheko lapak dira onenak. Hiru lagunen artean hogeit bat kilo hartu zituzten. Gordinik ere jaten zituzten. Mimarria. Saltsan jaten zituzten.

19. Lanpernak eta sabiak

- **Erref:** HON-063/029
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 01:01:07. **Bukatu:** 01:04:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak » Harraldeko arrantza

Laburpena:

Lanpernatan ez zen ibili. Sabitara ere joaten ziren batzuk. Lanpernatan zeintzuk ibiltzen ziren.

20. Baserriko lanetan umetatik

- **Erref:** HON-063/031
- **Iraupena:** 0:03:31. **Hasi:** 01:04:30. **Bukatu:** 01:08:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:

<p>Umetako lanak baserrian. Ganaduari jaten ematen, artoa "ifintzen"... Ama Kostan bizi zen, eta beraiek baserrian; baratzeak. Aita kontrabandoan ibiltzen zen; beste lan batzuetan ere bai: peoi, bideak konpontzen...</p>

21. Aitona ondo konpontzen zen denekin

- **Erref:** HON-063/032
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 01:08:01. **Bukatu:** 01:10:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoan arteko harremana

Laburpena:

Zaldunbordako Nikolasek (aitonaren laguna zen) idiak uzteko tokia eskatu zien; bidea konpontzen ari ziren, eta joan-etorrian ez ibiltzeko. Aitonak auzokoekin zuen harremana.

22. Azpitarako inaurkin bila Jaizkibelera

- **Erref:** HON-063/033
- **Iraupena:** 0:04:17. **Hasi:** 01:10:24. **Bukatu:** 01:14:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Artoa eta erremolatxa. Azpiak egiteko, inaurkin bila. Gurdi pila bat elkartzen zen Guadalupeko kantuan. Zubietara eramaten zuten inaurkin asko. Herri lurrak.

23. Guadalupeko kantuan, itzainak eta soldaduak

- **Erref:** HON-063/035
- **Iraupena:** 0:03:26. **Hasi:** 01:17:29. **Bukatu:** 01:20:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Zakotea eramaten zuten mendira eta sagardoa. Kantuan geratzen ziren ardoa edatera eta etxetik eramandakoa jatera. Engraxik prestatzen zuen jana gotorlekuko soldadu batzuentzat. 800 soldadu zeuden. Barrakoiak.

24. Jaizkibelgo errepidea, soldaduek egina

- **Erref:** HON-063/036
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 01:20:55. **Bukatu:** 01:22:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Don Elias apaizak lanean jartzen zituen Guadalupeko soldaduak, tripa truke. Jaizkibelgo bidea soldaduak egin zuten.

25. Guadalupera eta parrokiara mezara

- **Erref:** HON-063/037
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 01:22:18. **Bukatu:** 01:24:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

<p>Igandero joaten ziren Guadalupera, mezara. Aitona Kapilauaren laguna zen, eta berriketan egoten ziren. Parrokiara joaten hasi zen gero; elizatik zuzenean etxera.</p>

26. Bilerak eta dantza

- **Erref:** HON-063/038
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 01:24:35. **Bukatu:** 01:27:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Ez zaio dantza egitea sekula gustatu. Santiago eguna. Bilerak aipatzen ditu. Neskak ezagutzeko aukera izaten zen, bestela beti aparte ibiltzen zirelako.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-05-08

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com